

Sanan selitystä

Tässä valaistaan lyhyesti kirkkovuoden kunkin pyhäpäivän yhtä raamatuntekstiä.

Kuningaskuntaa rakentamassa

Matt. 13:31-33

2. sunnuntai ennen paastonaikaa 15.2.

Kun laskemme Jeesuksen ajasta noin 150 vuotta eteen ja taakse päin, tunnemme tuosta 300 vuoden aikahaarukasta kirjallisuuden pohjalta parikymmentä juutalaista messias ehdokasta. Moni halusi tulla juutalaisten kuninkaaksi ja hallita Herran kansaa. Pari näistä mainitaan Uudessa testamentissäkin. Apostolien teot nostaa esiin Teudaksen ja Juudas Galilealaisen (5:36–37). Todennäköisesti myös Pilatuksen Jeesuksen rinnalle asettama kapinan lietsoja Barabbas (nimi tarkoittaa ’isän poika’, mikä sopii hyvin messiaan titteliksi) oli kuningaskandidaatti.

Messiaan tehtävä oli luonnollisesti rakentaa Jumalan valtakunta maan päälle: viholliset oli lyötävä ja temppeli uudistettava. Tämä ihanne näkyy Syyrian vallan kukistaneesta Juudas Makkabeuksesta, joka saapui 164 eKr. kuninkaallisessa triumfissa Jerusalemiin ja puhdisti temppelin. Se näkyy Herodes Suuresta, joka tahtoi osoittaa olevansa kuningas nabatealaisesta syntyperästään huolimatta. Olihan hän kukistanut parttilaiset ja rakensi temppeliä mittavissa

projekteissa. Muistamme myös viimeisen juutalaisen kuningaskandidaatin Bar Kokhban, joka niin ikään tahtoi lyödä Rooman ja rakentaa temppelin. Samat elementit, vihollisten lyöminen ja temppelin puhdistaminen, tulevat näkyviin myös Qumranin messiaanisisista teksteistä.

Tällaisesta kuninkaallisen hallitsijan viitekehystä Jeesuksen kannattajat ja vastustajat tarkkailivat häntä. Kokoaisiko hän armeijan? Ryhtyisikö hän kapinaan rakentamiseen valtakunnan? Puhdistaisiko hän temppelin? Nämä messiaaseen kohdistuvat toimintaodotukset tulevat näkyviin suuren neuvoston kuulustellessa Jeesusta. Ensin häntä syytetään siitä, että hän aikoo tuhota ja rakentaa temppelin. Seuraavaksi (tietenkin) häneltä kysytään looginen jatko: ”Oletko messias?” (Matt. 26:61–63.)

Kun nyt Jeesus selittää, millaista Jumalan valtakuntaa hän on tullut rakentamaan ja miten se tapahtuu, meidän on pidettävä yllä esitetty tausta mielessämme. Jeesuksen vertaus kertoo, että hän todellakin on tullut rakentamaan valtakunnan. Tosin monet kuulijat saattoivat jäädä ihmettelemään, mitä vertaus varsinaisesti tarkoitti. Tämä on varmasti Jeesuksen osalta tarkoituksellista, sillä ajatus kuningaskunnan luomisesta saattoi noihin aikoihin olla räjähdysherkkä ajatus. Tärkeää on kuitenkin, ettei valtakunta tule ryminällä. Valtavaa setripuuta ei rah-

data jostain eikä istuteta sellaisenaan. Valtakunnan siemen kylvetään hiljaisesti. Se tehdään monien silmiltä salassa, mutta aikanaan se kasvaa.

Puu oli toki tuttu kuninkaallisen hallinnon vertauskuva. Hesekielin kirjassa sekä Israelia (17) että Egyptiä (31) kuvataan puuna. Danielin kirjassa puu on Nebukadnessar ja hänen valtakuntansa (4). Puu ja lintujen pesiminen sen oksilla ovat siis kuningaskuntakieltä. Ne kertovat mahtavasta hallitsijasta ja suuresta kuningaskunnasta. Kuten monet saivat turvan Egyptin ja Babylonian vallan alta, samoin moni löytää turvan Jeesuksen valtakunnasta.

Jumalan valtakunta siis ”kylvettiin maahan” ja ”kätkettiin taikinaan” monien sitä ymmärtämättä. Monet eivät ymmärtäneetkään, mistä todellisuudessa oli kyse, kun Jeesuksen ristin päällä oli kirjoitus: ”Jeesus nasaretilainen, juutalaisten kuningas”. Hän oli se valtakunnan rakentaja, joka täytti Israelin kansan tehtävän. Hän oli siemen, joka tuli siunaukseksi kaikille maailman kansoille. Hän on paratiisin puitakin (Hes. 31:9) ihanampi ja antaa ravinnon ja suojan luokseen tuleville nälkäisille, janoisille ja turvattomille.

Antti Leinonen

TM, Oulun ja Kajaanin
OPKOn opiskelijatyöntekijä

Maljoja ja kasteita

Mark. 10:32-45

Laskiaissunnuntai 22.2.

”Me menemme nyt Jerusalemiin.” Jeesus alkaa tehdä matkaa kohti pääsiäisjuhliä. Hän suuntaa sandaaliensa kärjet kuninkaan kaupunkiin. Opetuslapset eivät varmaan kovin tarkkaan kuulleet opettajansa sanoja ruoskimisesta ja kuolemasta. Heille toki jäi mielikuva haasteellisesta tehtävästä, mutta päämäärä hallitsi heidän ajatuksiin. Nyt kuljettiin kohti kruunajaisia. Kirkkaus, kunnia, valta ja valtakunta annettaiisiin heidän mestarilleen. Pääsiäisjuhla oli

sopiva tilaisuus aloittaa taistelu miehittäjiä vastaan ja saada kansa puolelleen.

Sebedeuksen poikien kohdalla nämä kunniakkaat näkyvät panevat vipinää kinttuihin. He tahtovat päästä Jeesuksen tulevaan hallintopalatsiin parhaille paikoille. Johannes ja Jaakob haluavat Joosefiksi faraolle.

Entä puhe maljasta? Nähdäkseni olisi hyvin luonnollista, että veljekset ymmärtävät Jeesuksen tarkoittavan ”maljasta juomisella” juomanlaskijan tehtävää. Voisivatko nämä kaksi miestä Jeesuksen hovissa varmistaa, ettei maljaan ole pantu myrkyä? ”Kaste” tuo mieleen Johannes Kastajan toiminnan. Ehkä oppilaat ajattelivat kyseessä olevan jonkinlainen parannuksen kaste ja tehtävään vihkiytyminen.

Kaikkiaan ”maljasta juominen” ja ”kaste” eivät kuulostaneet kovin pahoilta tehtäviltä. Jeesus ei kuitenkaan lupaa noita Sebedeuksen poikien havittelemia paikkoja heille. Tuskin Johannes olisi pyyntöään enää hiukan myöhemmin esittänyt, kun hän Golgatalla näki, keille ne paikat oli annettu.

Muut opetuslapset luonnollisesti suutuivat Johanneksen ja Jaakobin toiminnasta. He toki olisivat halunneet parhaat paikat itselleen tai ainakin sopimista yhdessä tasapuolisesta tehtävänjaosta. Olihan kuningaskunnassa varmasti monia hyviä virkoja. Kullekin riittäisi oma hallintopalatsinsa. Jeesus joutuu jälleen muistuttamaan, mitä on olla todellinen johtaja. Johtajan tehtävä on palvelijan tehtävä. Apostolin virka on olla uskovien orjana. Seurakunnan palvelijan tehtävä on ruokkia Jumalan lapset.

Kuitenkin vain yksi voi olla suurin orja. Jeesus yhdistää evankeliumin viimeisessä jakeessa kaksi Vanhan testamentin kuvaa. Hän puhuu palvelijasta (Jes. 40–55) ja Ihmisen Pojasta (Dan. 7). Kummankin kuvan pohjalta on Raamatun tulkinnan historiassa mietitty, viittaavatko hahmot kollektiivisesti Israeliin tai sen jäännökseen vai yksilöön. Jeesuksen kohdalla näemme, että molemmat tulkinnat ovat yhtä aikaa voimassa. Jeesus täyttää yksilönä koko Israelin tehtävän. Hän on Herran kärsivä Palvelija, joka palveltuaan istuu ylösnousemuksessaan taivaan valtaistuimelle. Jeesus on

Ihmisen Poika, jonka hallinto ei ole hirmuvaltaa kuten Dan. 7:n petojen kuvaamien valtakuntien.

Näin meille myös selviää, että Jeesuksen juoma malja on kuoleman myrkky, joka olisi maailman ansaitsema viini. Jeesuksen kaste on tuhotulva, joka pyyhkäisee Jeesuksen yli, kuten kävi Nooan ajan jumalattomalla maailmalle. Meille kaste ei enää olekaan tuhovoima. Se kaste, jolla meidät kastetaan, tuhoaa synnin, kuoleman ja Paholaisen mutta jättää Jumalan luomuksen eloon. Se malja, jonka me juomme, ei enää ole kuoleman myrkky. Se on Jeesuksen sovintoveri, joka annetaan ehtoollispöydässä meidän huulillemme.

Antti Leinonen

Katumus ja paasto

Matt. 6:16-21

Tuhkakeskiviikko 25.2.

Jälleen käyttöön otetun tuhkakeskiviikon asema ei liene vakiintunut seurakunnissa. Jos sitä ei pidetä iltakirkkona, on hyvä opettaa paastosta ja sen merkityksestä jossakin muussa tilaisuudessa.

Jeesus ei torjunut paastoa vaan sen väärinkäytön. Hän itsekin aloitti julkisen toimintansa 40 päivän paastolla. Kahdesti hän sanoo tekstissämme: ”Kun paastoat...” Paasto ei ole itsetarkoitus vaan valmistaa rukoukseen ja katumukseen. Jeesus edellyttää, että hän opetuslapsensa paastoavat tiettyissä ratkaisuvaiheissa sen jälkeen, ”kun Ylkä otetaan heiltä pois” (Matt. 9:14–15).

Alkuseurakunta paastosi ja rukoili valitessaan ja lähettäessään työntekijöitä Jumalan valtakunnan työhön lähelle ja kauas (Apt. 13:3; 14:23). Kun Jeesus valitsi apostolinsa, hän vetäytyi vuoren yksinäisyyteen rukoukseen ja lyhyeen paastoon (Mark. 3).

Tekstissämme on kysymys ennen kaikkea yksittäisen kristityn vetäytymisestä paastoon ja rukoukseen. Edellä Jeesus opetti rukouksesta, jonka tulee tapahtua ”kam-

miossa” (*tamieion*, 6:6). Se tarkoittaa kodin sisintä huonetta, johon koottiin kodin aarteet ja johon pääsi vain avaimella. Ulkopuolinen ei sinne voinut tulla kuin kolkkutamalla, jos siellä oli rukoilija. Tekstiyhteydessämme Jeesus puhuu salassa (*en too kryfaioo*) olevasta Isästä. Kuten hän tekee hyvää koko luomakunnalle itse kätkeytyneenä, niin tulee hänen lastensa toimia salassa.

Fariseukset tekivät sekä rukouksesta että paastosta demonstraatioita, joilla he halusivat kiitosta ja huomiota ihmisiltä. He halusivat palkan hurskaudestaan jo nyt, kun ihmiset heitä ihailevat. Näin rukous ja paasto vääristyvät vastakohdakseen. Rukoillaan Jumalaa, jotta ihmiset kuulisivat, ja paastotaan, jotta he näkisivät. Jo vanhan liiton aikana Jumala kehotti hurskaitaan tuomion lähestyessä: ”Mene, kansani, kammioihisi (*Septuagintassa* em. *tamieion*), sulje ovet jäljessäsi” (Jes. 26:20, ks. myös Dan. 6:11).

Emme liene mekään aivan vapaita farisealaisesta julkisuuden kipeydestä, joka näyttää vallanneen yhä suuremmassa määrin kristilliset piirit ja ryhmät. Tämä ”julkisuuden syyhelmä” (*ischus publendi*) vaatii jatkuvaa rapsutusta. Se on hengellistä inflaatiota, ”sisäänpuhallusta”, jossa ulko kuori paisuu mutta arvo laskee. Paaston tarkoitus on johtaa ihmistä sisäiseen itsensä tuntemiseen ja salaistenkin syntien tunnistamiseen. Se ei käy päinsä kuin poissa julkisuuden valokeilasta. **Urho Muroma** piti tarpeellisenä joka vuosi vetäytyä useiksi päiviksi itsetutkisteluun. Hän käytti kuvaa laivan kompassista, jonka eksymä oli aika ajoin korjattava. Laivassa olleet metalliromut vaikuttivat kompassin neulaan tuon eksymän.

Tarvitsemme mekin eksymiemme säännöllistä tutkimista ja tiedostamista. Se ei tapahdu ilman vetäytymistä jopa päivittäin kammioihimme, jotka ainakin minulla ovat usein luonnon keskellä. Siellä terveellisen liikunnan parissa parasympaattinen hermosto alkaa toimia, ja stressit alkavat laueta. Samalla rukous pääsee vapaasti nousemaan hiljaisina huokauksina ja pyyntöinä. Minulle paras esirukouksen paikka

on luonnon yksinäisyydessä. Esikuvana on itse Jeesus, joka jatkuvasti vetäytyi vuorille ja puiden siimekseen rukoustaisteluun.

Paasto on alkutekstin mukaan luopumista ruuasta joksikin aikaa (kreikan *neesteia* tulee sanoista *nee* 'ei' ja *edein* 'syödä'). Englannin *breakfast* tarkoittaa paaston rikkomista. Jokainen paastoa illasta aamuun, jotta koko elimistö, myös sisäelimet, voi levätä. Yön hiljaiset paastohetket ovatkin iän myötä monille rukoushuokausten aikaa, mistä myös monet psalmit ja Jobin kirja puhuvat.

Paaston kohdalla vaaramme ovat kaksisuuntaisia. Voimme päätyä keskiaikaiseen asketismiin, joka on lakihurskautta, tai antinomismiin, josta puuttuvat oikea kurinalaisuus ja erämaahenki. Jälkimmäinen onkin yhä enemmän vallannut alaa, kun jopa kristityt yhä enemmän ja narsismiinkin saakka kiinnittävät huomiota ulkonaiseen kaunistukseen. **Wilhelmi Malmivaaran** sanoin ”ruma koriolla peitetään”.

Ehkä tärkein katumuksen paikka on suhtautumisessa mammonaan, minkä Jeesus nostaa esille tekstissämme. On mietittävä vahvimman motiivin lakia: tärkein aarteemme valtaa mielemme. Jos kokoamme aarteemme maan päälle ja niihin kiinnitämme sydämemme, suljemme ovet lähimmäistemme hädältä ja samalla torjumme Jumalan tahdon. Ajalliset aarteet ovat väärää mammonaa, jota on syytä muuttaa kullaksi. Tässä taivaallisessa alkemiasa elämän halpa metalli muuttuu kullaksi, kun sillä hankitaan ystäviä taivaallisiin maijoihin (Luuk. 16).

Augustinuksen mukaan kaikki muut synnit vanhenevat, mutta ahneuden synty vain nuorentuu. Kun oma kontrolli jo pettää, silloin tulee esille se, mikä on kaikkein tärkeintä elämässä ollut. On riipaisevaa tavata jopa dementikkoja, joiden tärkein huoli elämän kalkkiviivoilla keskittyy ajallisiin aarteisiin, säästöjen korkoprosentteihin, niiden nousuihin ja laskuihin.

Kukaan meistä ei voi mennä takuuseen itsestään, mutta paras, mitä voimme tehdä, on koota aarteita taivaaseen. On riemastuttavaa tavata vanhuksia, joiden suurimpana aarteena ovat pyhä evankeliumi ja sen syn-

nyttämä rakkaus Jumalan valtakunnan työhön rukouksin ja käten töin. Sairaskammiossa viruvan kristityn huone on rukoushuone, josta käsin hän voi tehdä suurinta palvelustaan, todellista kristityn käsiyötä, kuten **Luther** rukousta kutsuu.

Erkki Ranta

TT, eläkkeellä oleva Tampereen Viinikan seurakunnan kirkkoherra

Jeesus, kiusausten voittaja

Mark. 1:12-13

1. paastonajan sunnuntai 1.3.

Tämän pyhän latinankielinen tunnus *Invo-cavit* on psalmista 91:15: ”Kun hän huutaa minua, minä vastaan.” Vain hädässä oleva huutaa, vaikka se huuto olisi hiljaista kiuskausta, kuten lapsi asian ilmaisi: ”Onhan taivaassa kiuskauskinkin huutoa.”

Hiukan ihmettelen, että uudessa käsikirjassa on päädytty Mark:n tekstiin ja kokonaan hylätty jyreä Jeesuksen opetus Luuk. 10:17–20. Ei taida nykyään miellyttää sanoma siitä, että Saatana on sinkoutunut alas taivaasta. Lyötynä vihollisena se täällä maailmassa vielä potkii auringonlaskuun asti kuin tapettu käärme.

Jos emme tunne tai tunnista Pahan töitä, emme voi ymmärtää sen aiheuttamaa kärsimystä maailmassa emmekä pelätä sen hyökkäyksiä erityisesti Kristukseen turvautuvia vastaan. Jeesusta kohdanneet kiusaukset olivat Saatanan tuomia, kuten evankeliumeissa kerrotaan. Jos emme tunne vihollistamme, se voi vapaasti toimia, ”hämätä ja motittaa”, kuten **Sulo Karpio** aikanaan meitä nuoria opiskelijoita varoitti.

Markuksen teksti on lyhyt yhdistelmä siitä, mitä Matt. ja Luuk. tuovat esille Jeesuksen kiusauksista. Sen muita täydentävän tiedon tosin Markus kertoo, että Jeesus oli autiomaan kiusauksissa ”villieläinten joukossa”. Juudan autiomaassa ja erityisesti Jordanin ja Kuolleenmeren rantati-

heiköissä oli jopa leijonia; nykyään on enää pieniä leopardeja. Tuskin tämä tieto antaa paljon lisääainesta saarnaajille. Osoittaa se kuitenkin, että Jeesus, Juudan Jalopeura, ei säikkynyt luontokappaleita. Hänen vastustajansa oli ”kuin kiljuva jalopeura, joka etsii saalista” (1. Piet. 5:8; Jes. 5:29). Samaa taistelua mekin käymme Paavalin tavoin (2. Tim. 4:17).

Jeesuksen kiusaukset (Matt. 4, Luuk. 4) olivat sellaisia, joihin jokainen kilvoitteli ja joutuu. Mutta nyt me taistelemme Pahaa vastaan Jeesuksen voitosta käsin. **Lutherin** tavoin voimme sanoa Kiusaajalle: ”Katso pa, mitä sinulla on niskassasi: Kristuksen jalanjälki.” Hän on polkenut rikki käärmeen pään.

Mark:ssa korostuu, että Jeesusta kiusattiin koko tuon paaston ajan, Matt. ja Luuk. tuovat esille kolme kiusausta, joihin paasto huipentui, vaikka niistäkin on pääteltävissä myös jatkuva kiusaus. Näiden evankeliumien ero on kiusausten järjestyksessä. Luuk:ssa on ilmeisesti kronologinen järjestys ja maantieteellisesti Jeesuksen kulku alhaalta ylös Jerusalemiin, Matt:ssa teologinen, painoarvoon perustuva järjestys.

Kiusausten kieli osoittaa selvästi, että vaikka ne liittyivät Jeesuksen sisäiseen maailmaan ulkonaisissa puitteissa ja hän oli niissä yksin, hän kertoi niistä opetuslapsilleen. Sama ongelma liittyy myös Getsemanen rukoustaisteluun. Opetuslapset nukkuvat lähes koko ajan. Kuitenkin he kuuliivat sen verran, mitä evankeliumeissa kerrotaan. Pääasia Jeesuksen kiusauksissa on varmaan siinä, että hän uutena Aadamina voitti siinä, missä ensimmäinen Aadam oli langennut. Vielä enemmän: siinä, missä autiomaan Israel lankesi, Jeesus uuden Israelin ruumiillistumana voitti samat kiusaukset. Näiden Vanhan testamentin typologioiden valossa Jeesuksen kiusaukset suurelta osin avautuvat.

Joudumme kohtaamaan yhä uudelleen Jeesuksen kokemat kiusaukset. Jokapäiväisen elämän tarpeet ja niiden tyydyttymättä jääminen voivat johtaa ihmisen epätoivoon asti tai odottamaan toimeentomana leipäihmettä. Kiusaaja iski Jeesuksen nälkään ja koetti saada hänet turvautumaan yliluon-

nolliseen apuun. Paholainen iskee usein juuri silloin, kun ihminen on heikoimmillaan.

Tässä on uskon paradoksi. Jumala voi tehdä ja tekee ihmeitä muttei koskaan niin, että me siitä saisimme kunnian. Aina ja ensiksi on kuljettava normaalia tietä, leipä hankittava työllä ja vaivalla, kuten Jumalan sana opettaa. Umpikujassa ollessamme voimme kokea hänen yllättävän apunsa. Heikoimmillamme voimmekin olla vahvimmillamme. Kiusauksemme on etsiä ihmeitä ihmeiden takia.

Painoarvoltaan vielä vaikeampi on Jeesuksen toinen kiusaus, joutuminen temppelin harjalle, ihmisjoukon katseiden ja vaatimusten eteen: ”Jos olet Jumalan Poika, sinä voit nyt tehdä hurjan uskonhypyn ja näyttää kaikille, kuka sinä olet.” Tuolta harjalta avautui näkymä Getsemaneen, jossa Jeesus kolmisen vuotta myöhemmin kävi viimeisen, ratkaisevan taistelunsa. Silloin oli vielä syvemmin kuin nyt kysymys siitä, valitseeko hän kärsivän vai kunnian Messiaan tien.

Kiusaaja tuntee Raamatun ja käyttää sitä ovelasti. Tässä hän vetoaa pyhäpäivämme psalmiin 91 mutta jättää siitä tärkeät sanat: ”Hän varjelee sinua *kaikilla teilläsi*” (Luuk. 4:10). Tämä poisjätto turmelee koko alkutekstin sanoman, kuten Luther toteaa: ”Omavaltainen ilmahyppy ei ole mikään tie, jolla enkeli voisi varjella, vaan Jumalan kiusaamista.” Uhkarohkeus ei ole oikeaa uskoa. Uskon hyppy on kyllä heittäytymistä muttei tyhjiyteen vaan iankaikisen Jumalan käsivarsille.

Kaikkein vakavin ja vaarallisin oli Jeesuksen kiusaus vuorella, ehkä vastapäätä Nebon vuorta, jonka päältä Moosekselle oli näytetty koko luvattu maa ihanuudessaan, mutta johon hän ei tottelemattomuutensa vuoksi päässyt (5. Moos. 34). Kiusaaja näyttää Jeesukselle vielä enemmän: koko Israelin ja kaikki maailman valtakunnat. Ne oli luvattukin Messiaalle: ”Hänen valtansa ulottuu merestä mereen, maan ääriin asti” (Sak. 9:10). Mutta lupaajana oli Jumala, eikä Saatanalla ollut sellaiseen edes valtaa. Hän saattoi tosin pitää valtaa maailmassa siihen asti, kun Jeesus hänet kukistaa. Jee-

sus tunsi kyllä Kirjoitukset ja myös sen, että hänen valtakuntansa ei ole maallinen. Hän voittaa vain kärsimällä ja Hengen miekalla (Sak. 9:11; Jes. 53).

Kristillisellä kirkolla on kautta aikojen ollut Jeesusta kohdannut kiusaus yhdistää maallinen ja hengellinen valta, sovitaa Kristus ja Beliar yhteen (2. Kor. 6:15). Uudessa kirkkorukouksessa tosin ajatellaan, että kirkko ei enää turvautuisikaan tämän maailmanajan voimiin vaan pelkäänsä totuuden Hengen johdatukseen. Eriyisesti itseään luterilaisena ja uskonpuhdistuksen kirkkona pitävän yhteisön kannattaisi nyt lukea paavi **Benedictus XVI:n** toista vaikuttavaa ja uskon hengessä kirjoittamaa kirjaa *Jeesus Nasaretilainen*. Sitä lukiessa tulee ajatelleeksi, onkohan uskonpuhdistuksen periaatteissa nyt tapahtumassa arvojen kääntyminen. Ainakin katolisen kirkon priimas edustaa paljon suuremmassa määrin Lutherin linjaa kuin luterilainen kirkko piispoineen ja liberaaliteologeineen. Näin hän opettaa *Isä meidän* -rukouksen pyynnöstä ”Älä anna meidän joutua kiusaukseen”:

”Tällä pyynnöllä sanomme Jumalalle: Tiedän tarvitsevani koettelemuksia, jotta olemukseni puhdistuisi. Kun sinä päättät lähettää minulle näitä koettelemuksia, muista toki silloin, että voimieni mitta on rajallinen. Älä usko minusta liikaa. Äläkä ulota liian kauaksi rajoja, joissa minua saa koetella, ja ole suojaavan kätesi kanssa lähelläni, kun koettelemus käy yli voimieni. – Rukoillessamme Isä meidän -rukouksen kuudetta pyyntöä meidän on toisaalta oltava valmiita ottamaan kantaaksemme se määrä koettelemusten kuormaa, joka on osallemme mitattu. Toisaalta kuudes pyyntö on juuri sen pyytämistä, ettei Jumala mitaisi meille enempää kuin kykenemme kantamaan – ettei hän päästäisi meitä käsistään (1 Kor. 10:13).”

Erkki Ranta

Rukous ja usko

Luuk. 7:36-50

2. paastonajan sunnuntai 8.3.

Evankeliumit kuvaavat Jeesuksen Kristuksen sellaiseksi, jonka luokse uskallettiin mennä. Hän ei ollut vaikeasti lähestyttävä, ylhäisen pelottava Jumalan mies. Kynnys hänen luokseen ei ollut korkea.

Jeesus jopa kutsui ihmisiä luokseen: ”Tulkaa minun luokseni te kaikki työn ja kuormien uuvuttamat” (Matt. 11:28). Hän myös vakuutti, että sitä, joka hänen luokseen tulee, hän ei aja pois (Joh. 6:37). Kristillinen rukous on Jeesuksen luo menemistä. Usko on luottamista siihen, että hän ottaa vastaan ja kuulee.

Vuosia verenvuotoa sairastaneelle naiselle tärkeintä oli, että hän pääsisi oikein lähelle Jeesusta ja saisi koskettaa Jeesuksen viittaa (Luuk. 8:44). Sen ajan näkemyksen mukaan kosketuksellaan hän saastutti ihmisen. Sitä hän ei olisi saanut tehdä. Tuomionalaisuudestaan huolimatta hän ei voinut olla menemättä Jeesuksen luo. Hän sai avun.

Jeesuksen ympärillä olevat ihmiset saattoivat kyllä estää muita pääsemästä Jeesuksen luo. Näin tapahtui sokealle miehelle Jerikon tien laidalla. Kun hänelle kerrottiin, että Jeesus oli menossa ohi, hän alkoi huutaa: ”Jeesus, Daavidin Poika, armahda minua” (Luuk. 18:38). Hänen käskettiin olla hiljaa, mutta hän huusi vain entistä kovemmin. Ihmisten vaientamisyrytyksistä huolimatta hän pääsi Jeesuksen luo. Jeesus ei sivuuttanut häntä. Hän sai avun.

Ammattinsa tähden halveksittu Sakkeus halusi edes nähdä Jeesuksen. Hän ei ainoastaan saanut nähdä, vaan Jeesus tuli jopa vieraaksi hänen kotiinsa. Kyllähän ihmiset paheksuivat sitä, että Jeesus meni tuollaisen syntisen kotiin (Luuk. 19:5,7). Jeesuksesta sanottiinkin halveksien: ”Tuo mies hyväksyy syntiset seuraansa” (Luuk. 15:2).

Kerran Jeesuksen luo tuotiin tempelissä aviorikoksesta kiinni otettu nainen. Tuollainen oli Jumalan sanan mukaan tuomittava ja kivitettävä. Mitä teki Jeesus? Hän ei kivittänyt luokseen tuotua. Hän sanoi vain:

”En tuomitse minäkään. Mene, äläkä enää tee syntiä.” (Joh. 8:11.)

Jeesus ei ristillä halveksinut vierellään ollutta rikollista vaan vastasi tämän pyyntöön: ”Totisesti: jo tänään olet oleva minun kanssani paratiisissa” (Luuk. 23:42–43).

Jeesusta uskaltaa lähestyä milloin tahansa ja millainen ihminen tahansa. Hän ottaa aina vastaan!

Tämän sunnuntain kertomuksen keskukseksi ovat kaikkien halveksiman ja itsetuntonsa menettäneen porton ja Jeesuksen kohtaaminen ja siihen liittyvä keskustelu velasta ja syntien anteeksiantamisesta ja sen vaikutuksesta.

Mikä sai tämän häpeällä leimatun naisen tunkeutumaan aterialle, itkemään ja julkiesti osoittamaan Jeesukselle suurenmoista kunnioitusta? Miksi tuhlaajapoika palasi isänsä luo? Miksi ristillä oleva rikollinen turvautui Jeesukseen?

Nainen oli saanut kuulla ja ehkä nähnyt jotain Jeesuksen rakkauden teois-ta ja asenteesta syntisiä kohtaan. Ehkä Jeesuksen opetus oli herättänyt hänessä toivon paremmasta elämästä ja antanut uuden tarkoituksen elämälle. Omassa yhteisössään hän oli lopullisesti merkitty ja tuomittu ihminen. Nyt hän halusi ja uskalsi muista välittämättä tunkeutua Jeesusta lähelle ja koskettaa. Se ei ollut röhkykettä – hänhän itki.

Jeesuksen luo saa tulla koska tahansa ja sellaisenaan, mutta hän ei lähetä ihmistä luotaan sellaisenaan. Hän antaa luokseen tullee lahjan. Se lahja on suurin kaikista. Kenties se on myös halveksituimpia lahjoja maailmassa. Tässä kohtaamisessa soi yksi sävel ylitse muiden: ”Sinun syntisi annetaan sinulle anteeksi” (Luuk. 7:48). Juuri se on tärkeintä kautta aikojen Jeesuksen ja ihmisen kohtaamisessa. Se myös osoittaa, mikä on Jeesuksen messiaanisuuden varsinaisen sisältö (7:49).

Varmaankin Simonin tavoin (Luuk. 7:39) soisimme Jeesuksen olevan profetaan, joka näkee todellisuuden meitä selvemmin ja paljastaa sen meille ja ottaa voimalla kuninkuuden tässä pahassa maailmassa. Simon odotti tällaista Messiasta. Hän oli avoin ja halusi tutkailla, saattaisiko Nasarettilainen olla tämä tuleva. Mekin haluai-

simme nähdä Jeesuksen toimivan parantajana (7:22) ja iloitsisimme hänestä, jos hän jatkuvasti herättäisi kuolleita, niin kuin hän herätti Nainin lesken pojan (7:15–16). Vasta silloin kenties olisimme valmiit ottamaan hänet vastaan kuin suuren juhlavieraan suudellen häntä ja voidellen hänet mitä kallisarvoisimmalla hajuvoiteella (7:38).

Simonille Jeesus Messiaana oli pettymys. Messiaan arvolle oli sopimatonta antaa saastaisen koskettaa itseään (Luuk. 7:39) ja antaa anteeksi kaiken täysin epäonnistuneelle ihmiselle. Jumala yksin voi antaa syntejä anteeksi (Mark 2:7). Jeesus kuitenkin julisti köyhälle ilosanoman (Luuk. 7:22) – syntien anteeksiantamuksen. Mitään sen parempaa yksikään ihminen ei voi saada omakseen elämänsä aikana (vrt. Room 4:7–8). ”Missä syntien anteeksiantamus on, siellä on myös elämä ja autuus.” Juuri siksi Jeesus oli tullut maailmaan (1. Tim. 1:15).

Nainen lähti Jeesuksen luota mukanaan verraton vakuutus: ”Sinun uskosi on sinut pelastanut. Mene rauhaan.” (7:50). Kelpaako tämä vakuutus meillekin kotiin lähties-sämme?

Olavi Peltola

Rovasti, Lähetysyhdistys Kylvä-jän eläkkeellä oleva koulutussihteeri, Helsinki

Jeesus, Pahan vallan voittaja

Joh. 8: 46- 59

3. paastonajan sunnuntai 15.3.

Työnhaun yhteydessä on kirkossakin tavalista, että hakijasta etsitään tietoa edellisestä työpaikasta tyyliin: ”Kerro nyt, millainen tämä hakija on ihmisenä! Tuleeko hän juttuun toisten kanssa? Kykeneekö hän yhteistyöhön, vai syntykö hänen ympärillään jännitteitä ja riitaa?”

Jos messiaan ”viran” hakuprosessi juutalaisuudessa olisi muinoin noudattanut täl-

laisia menetelmiä, niin Jeesus Nasaretilainen ei olisi päässyt ensimmäistä karsintakierrosta pidemmälle. Hänen suhteensa lähiympäristöön ajautuivat kolmen vuoden aikana yhä enemmän umpikujaan, erityisesti uskonnollisen työyhteisön osalta. Ristiriidan kokemus oli molemminpuolinen.

Johanneksen teksti ja sen lähikonteksti ovat tästä valaiseva tiivistelmä. Lisänäkökultmia löytyy 1. vuosikerran saman sunnuntain tekstistä Luukkaalta.

Mitä tulisi ajatella julistajasta, josta toiset uskonnolliset toimijat lausuvat tähän tapaan: ”Sinä olet samarialainen, ja sinussa on paha henki. Eikö asia olekin niin?” Tai: ”Muutamat kuitenkin sanoivat: Belsebulin, itsensä pääpaholaisen, avulla hän pahoja henkiä karkottaa.” Jeesuksen torjunta yhteisössä sai sanoja vahvemman ilmauksen, kun vielä kerrotaan: ”Silloin he alkoivat poimia kiviä heittääkseen niillä häntä.”

Vastavuoroisesti Jeesus itse arvioi dialogin toista osapuolta, juutalaisia, yhtä ankarasti todeten, etteivät hänen vastustajansa tunne Jumalaa: ”Te ette tunne minua ettekä Isääni...” Edelleen hän väitti näiden uskonnostaan huolimatta kuuluvan vain tämänpuoliseen todellisuuteen: ”Te olette lähtöisin alhaalta, kuulutte tähän maailmaan, mutta minä en tähän maailmaan kuulu.” Vielä hän väitti, että he olivat synnin ja kuoleman omia: ”Te kuolette synteihinne.” Jeesuksen viimeinen naula isketään sanoissa: ”Te olette lähtöisin Saatanasta. Hän on teidän isänne, ja hänen halunsa te tahdotte tyydyttää.” Tällaiseen dialogiin sopii hyvin **Kaj Munkin** toteamus: ”Mikä kaunopuheisuudessa hävitään, se voitetaan sanomisen selkeydessä.” Paljon ei jää tulkinnan varaa tai varaa luterilaisesti selitellä sanomisia parhain päin!

Koko tällainen keskusteluasetelma on nykyajattelun näkökulmasta täysin käsittämätön. Kun totuus on enää vain subjektiivisia lausumia, suhteellisia ja muuttuvia käsityksiä, niin yllä olevaa keskustelua voi tarkastella mielekkäästi vain pohtien keskustelijoiden patologisuuden astetta: muinaisia besserwissereitä sekä Jeesus että hänen juutalaiset vastustajansa! Saarnaajan haasteena on yrittää viritellä toisenlaista mah-

dollisuutta.

Kolmannen paastonajan sunnuntain sanoma on nykyajattelun kannalta absurdi myös sunnuntain teeman osalta: ”Jeesus Pahan vallan voittaja.” Näyttäähän tekstien ja evankeliumikirjan rukoustenkin valossa siltä, että jotkut yhä ottavat todesta pahan vallan persoonallisena todellisuutena, siis uskovat Saatanan olemassaolon.

Toki paha käsitteenä näyttää väistämättä kuuluvan inhimilliseen todellisuuden kuvaukseen vielä 2000-luvullakin. Kun meidän aikanamme tarkastellaan vaikkapa viime vuosisadan kahta massiivisinta irtiotoa kristillisestä uskosta, kommunismia ja kansallissosialismia, ei tarkastelu onnistu ilman syvällistä pahuuden pohtimista. Joskus joudutaan ihan kysymään, riittääkö pelkkä psykososiologia kaiken pahan ymmärtämiseen. Jos arvioidaan kevyemmän luokan humanistisia ilmiöitä, voidaan tarkastella nykyurheilun suhdetta pahaan. Urheilussahan ruumiillistuvat monet jalot inhimillisen elämän tavoitteet: jalo kilpailu, terve sielu terveessä ruumiissa jne. Mutta mitä tästä ilmiöstä kertoo vaikkapa suomalaisen huippu-urheilun asiantuntijan lausunto: ”Se on peliä, jossa kusetetaan toisia niin paljon kuin pystytään. Enempi ihmisenä olemisen mitta on se, onko siinä mukana vai ei.” (**Kari-Pekka Kyrö**.) Moraali ja moraalinen argumentaatio ovat mahdollisia vain tämän urheilun laatikon ulkopuolella. Ei kovin valoisa ajatus terveistä sieluista!

Pahan ongelma on ihmisen itsetunteuksen ja Jumalan tuntemisen kannalta tärkeä kysymys, ohittamaton kysymys. Mitä on paha? Voiko siitä vapautua? Jos voi, niin miten? Johanneksen tekstin tärkeitä lauseita on tästä näkökulmasta Jeesuksen alkuväite: ”Kuka teistä voi osoittaa, että minä olen tehnyt syntiä?” (8:46.) Tärkeä on myös juutalaisten kysymys Jeesukselle: ”Mikä sinä luulet olevasi?” Se osoittaa ainakin, että kysyjät ymmärsivät Jeesuksen esiintyvän korkeimmankin rabbin aseman ylittävin vaatimuksin. Hän asettuu ihmisen ja Jumalan välille, ellei peräti Jumalan rinnalle. Hänen puheensa juutalaisille oli loukkaavaa ja on yhä kenelle tahansa: ”Olette synnin orjia... totuus [=Jeesus itse]

tekee vapaaksi.”

Jukka Thurén kysyy selityksessään: ”Oliko Jeesuksen todella pakko heti alkuun käyttää sanontoja, jotka siinä määrin loukkasivat kuulijoiden itsetuntoa?” Hänen kommentaarissaan on myös syviä pohdintoja tekstin avaimiksi. Hän sitoo Johanneksen evankeliumin kristologian ja antropologian yhteen. Sanoma pelastuksesta voi aue- ta vain siinä määrin kuin totuus ihmisen pe- lastuksen tarpeesta aukeaa. ”Johanneksen antropologia on kristologian kääntöpuoli: ellei ihmiskunta olisi toivottomasti juuttu- nut synnin orjuuteen, ei Sanan olisi tarvin- nut tulla lihaksi.”

Mielenkiintoinen on myös Thurénin pohdinta ihmisen valmiudesta uskoa Jee- sukseen eri uskontojen pohjalta: ”Mik- si juutalais- ja muslimilähetys tai vaikka- pa japaninlähetys tuottavat vähemmän tu- loksia kuin muut lähetysalat? Eikö olekin niin, että toisilla ihmisryhmillä ja kansoil- la on vankempi käsitys omasta vapaudes- taan ja omista kyvyistään kuin toisilla? Ja sehän juuri on Vihollisen perusoppi, ihmi- seen tartutettu kuvitelma omasta vapaudes- ta ja pystyvyydestä. Näin Johanneksen kat- kelma tulkitsee Jeesuksen opetusta: ”Eivät terveet tarvitse parantajaa, vaan sairaat. En minä ole tullut kutsumaan hurskaita, vaan syntisiä.” (Mark 2:17.)

Martti Ylinen

Pastori, Diakonia-ammattikor- keakoulun lehtori, Kauniainen

Marian kiitosvirsi

Luuk 1:46-55

Marian ilmestyspäivä 22.3.

Maria laulaa kiitosvirtensä (1:46–55) Luuk- kaan lapsuuskertomuksissa (1:5–2:52) vie- rairillessaan Elisabetin luona (1:39–56). Se on saanut nimensä *Magnificat* kuten *Bene- dictus* ja *Nunc Dimittis Vulgatan* ensimmäi- sistä sanoista (”magnificat anima mea Do- minum”). Kaikkia kolmea on sanottu Van- han testamentin tekstien mosaiikeiksi. Mil- läpä muulla kielellä Jumalan ihmiset olisi-

vat veisanneet kiitosta! *Magnificatin* kie- lenkäytön pohjana on suurelta osin Hannan rukous (1. Sam. 1:1–10).

Kuten monissa Vanhan testamentin psal- meissa Mariakin siirtyy luontevasti omis- ta henkilökohtaisista asioistaan kansansa edustajaksi. Näin hän laulaa puoleensa kat- somisesta ja Jumalan suurista teoista itse- ään kohtaan palana uutta todellisuutta, joka avautuu hänen poikansa kautta koko Juma- lan kansalle. Maria käyttää mennyttä aika- muotoa (1:51–55: ks. 1:68), ei kuvataksaan Jumalan aikaisempaa toimintaa vaan sitä, että Jumala on jo ottanut ratkaisevan aske- len lähettämällä Poikansa lupauksensa mu- kaan. Profeetallisesti hän näkee täytyneinä tosiasioina Jeesuksen mission hedelmät.

Jos *Magnificat* olisi säilynyt yksittäise- nä psalmina nykyisen kontekstinsa ulko- puolella, saattaisimme pitää sitä poliittise- na tai taloudellisena vallankumousjulistuk- sena. Olivathan juutalaiset eläneet vuosisa- toja vieraan miehityksen ja orjuuden alla, mikä ei sallinut kenenkään muun vauras- tua ja vahvistua kuin yhteistoimintamies- ten. *Köyhät* oli tullut vakiintuneeksi ilma- ukseksi Tooran uskollisille perillisille, jotka odottivat lopullista pelastumistaan ja voit- toaan yksin Jumalalta.

Jeesuksessa tämä toivo tuli lihaksi ja täytyi repien rikki ihmisen sidonnaisuuden kohtalon pakkopaitaan (1. Piet. 1:18) ja vapauttaen kansallisista, uskonnollisista ja muista inhimillisistä rajoista. Hän toteut- ti suuremman vallankumouksen kuin juuta- laiset koskaan olivat osanneet tavoitella.

Marian kokemaa armoitusta omassa lau- lussaan ilmaisevat sanat: ”Hän on katso- nut palvelijattarensa alhaisuuteen” (1:48) ja: ”Voimallinen on tehnyt minulle suuria” (1:49 KR 1938). Jumalan palvelijattaren al- haisuutta ei tule yhdistää hänen lapsetto- muuteensa, vaikka lausuman kieli viekin Hannan rukoukseen, paitsi ehkä metafori- sesti sen lapsen puuttumisena, joka on ole- va Messias (Jes. 9:6). Marian kiitosvirres- sä Jumalan suuret teot (1:49: *megala*) vie- vät ”suuresti ylistämään” Herraa (1:46: *me- galynei*). Hänen kohdallaan ilmaus ”suuret teot” ei ole tosiasiaassa monikollinen vaan heijastuma Vanhan testamentin tyypillises-

tä sanonnasta Jumalan pelastavalle puuttumiselle asioiden kulkuun.

Alhaisuuteen katsominen ja suurten asioiden tekeminen viittaavat samaan ihmeen tapahtumisen hetkeen kuin kolme lyhyttä sanaa jakeessa 1:48: ”tästedes” (*apo tuu nyn*). Siitä lähtien on syytä Marian ja meidän ylistää Herraa, kun Hän, jolle ”ei mikään ole mahdotonta” (1:37: *adynateesei*, vrt. 1:46: *ho dynatos*) hedelmöittää naisen munasolun, josta kasvaa ja syntyy ihmiskunnalle Pelastaja: ”Pyhä Henki tulee sinun päällesi, ja Korkeimman voima varjoo sinut” (1:35).

Marian kokema rinnastuu siihen draamaattiseen tapahtumaan, jolloin Jumalan läsnäolo kirkkautena ja pilvenä laskeutui valmiin ilmestysmajan päälle, peitti ja täytti sen (*Septuaginta*: 2. Moos. 40:35). Ei Mooses eikä kukaan ihminen voinut mennä sinne sisälle. Yhtä vähän voimme me mennä sisälle tähän Jumalan salaisuuteen. Siihen, mitä Marialle tapahtuu, jää käsityskyvyllemme etäisyys, jonka täyttävät ihmetys ja palvonta – yhtyminen Marian kiitosvirteen.

Marian kiitosvirressä soivan lain ja evankeliumin stereofonian on mielestäni kuvannut hyvin **Erkki Ranta** (*Sanoma suuresta ilosta*): ”Lutherin mukaan Jumalalla on kaksi virkaa: hän painaa ylpeitä alas ja nostaa alas painettuja. Tämä kaksoisnäköala tulee lapsuuskertomuksissa toistuvasti esille. Alas painaminen on Jumalan vasemman käden työtä, hänen ’outoa työtään’ (*opus alienum*), kuten Luther sitä kutsuu Jes 28:21 mukaan. Hänen oikean käden työnsä on hänen varsinaista työtään (*opus proprium*). Tuo edellinen on lakia, tämä on evankeliumia, ilosanoman tuomista särkyneille sydämille. Jumalan sanassa lauletaan kahta virttä, Mooseksen ja Karitsan virttä (Ilm 15:3). Laki, Mooseksen virsi, painaa alas ja kurittaa Kristuksen tykö. Alkaa soida Karitsan virsi.”

Pekka Heiskanen

Rovasti, Suomen Raamattuopiston Säätiön Pohjois-Savon aluejohtaja, Lieksa

Jalo viinitarhuri

Mark 12:1-12

5. paastonajan sunnuntai 29.3.

Syyrian provinssi, johon Palestiina kuului, oli Rooman valtakunnan itäisin ja ehkä leivottomin. Miehittäjiä vihattiin. Verot olivat raskaat: neljäsnes keisarille ja toinen neljäsnes paikallishallinnolle. Huomattava osa maata oli ulkomaisilla omistajilla. Muutkin tilanomistajat asuivat usein kaukana. Omistajien ja maan vuokraajien välille syntyi riitoja. Juutalaisten oli helppoa ulkoistaa paha miehittäjiin ja sortaviin vieraisiin. Sitten tuli Jeesus, joka sanoi, että hänen omankin kansansa ihmisten oli tehtävä parannus.

Jeesus oli ratsastanut Jerusalemiin. Hän oli ottanut ilmeisesti useiksi tunneiksi tempelin koko 15 hehtaarin alueen hallintaansa (Mark. 11:16). Iltapäiväuhrit olivat jääneet toimittamatta. Oliko viestinä: tempelin ja uhrien aika on ohi? Lähi-Idässä suhtaudutaan vakavasti pyhiin paikkoihin. Niinpä suuren neuvoston kaikki kolme pääryhmittymää, ylipapit, lainopettajat ja vanhimmat, lähettivät edustajansa Jeesuksen luo kysymään: ”Millä valtuuksilla?” (Mark. 11:27, 28.) Kun kysymykset jäävät vaille vastauksia, kertoo Jeesus heille vertauksen.

Tutuilla, arkisilla asioilla Jeesus kuvasi historian ja uskon totuuksia. Nyt vertauksen sanoma on selkeä ja Vanhasta testamentista jo tuttu (Jes. 5:1–6). Jesajan lauluun viinitarhasta Jeesus lisää vain vuokraajat ja erilaisen lopputuloksen. Viinitarha on Israelin maa ja kansa. Viinitarhan omistaja on Jumala, joka on lähettänyt profeettansa etsimään kansastaan kuuliaisuuden hedelmää – mutta millaisiin tuloksiin? Vertaus on ollut vavisuttavan ymmärrettävä, rohkea ja vaikuttava. Kaikki synoptikoiksi sanotut evankelistat kertovat vertauksen. Jumalan selvän sanan puhuttelussa ihminen suuttuu tai muuttuu.

Palvelija toisensa jälkeen lähetetään ja yhtä monta kertaa palautetaan lähettäjänsä fyysisesti ja henkisesti piestynä. Vuokraviljelijöiden otteet kovenevat. Röyhkeydellä ei ole rajaa. Vähissä ovat keinovali-

koimat. Palvelijoita surmataa. Vuokraajat unohtavat asemansa ja alkavat käyttäytyä omistajan tavoin. Kuvittelevatko he virkakautensa jatkuvan loputtomiin tai saavansa viinitarhan omakseen, kunhan riittävän kauan sitä hallinnoivat?

Kysymysten kysymys kuuluu: Mitä tekee viinitarhan omistaja, Jumala? Kuinka paljon loukkauksia ja väkivaltaa hän antaa palvelijoidensa kärsiä? Kuinka Jumala oikeutetussa vihassaan kostaa kelvottomille viljelijöille? Hänellä on oikeus ja valta. Jesajan laulussa viinitarha tuhottiin.

Viinitarhan omistajan päätös lähettää ainoa rakas poikansa on ennen kuulumaton. Jeesus puhuu oman elämäkertansa. Koston sijasta kaiken omistaja ojentaa kätensä, viha muuttuu armoksi. Jumalan Poika valitsi täydellisen haavoittuvuuden. Armo alistettiin syntisten armoille.

Käsittämätön on Jumalan kärsivällisyys. Kova on ihmissydämen linnake. Kun toisen maailmansodan käännekohdassa liittoutuneet nousivat vastarintaan valloittajaa vastaan, hyökkäykset länsirintamalla tulivat aalloittain maalla, merellä ja ilmassa. Jotakin samaa on Jumalan työssä kapinaan nousseen voittamiseksi takaisin. Ensimmäinen Jumala antaa luomisen suuret lahjat, mutta sen sijaan, että ihminen ylistäisi Jumalaa, viljelijä alkaa koota niitä vain itselleen ja pitää lahjoja omina ansioinaan. Sitten Jumala lähettää profeettansa, mutta heitä ei oteta vastaan. Sitten Jumala antaa suurimman rakkautensa, lähettää Poikansa. Eikö itsensä uhriksi antava Golgatan Jeesus saa meitä katumaan pahuuttamme eikä murra

kovaa sydäntämme? Sitten Jumala lähettää Pyhän Hengen. Ihmiset saavat piston sydämeensä ja kysyvät: ”Mitä meidän pitää tehdä, että me pelastuisimme?” Vastaus kuuluu: ”Kaikki on jo tehty valmiiksi. Antakaa pelastaa itsenne!”

Israelin paatumuksen tähden viinitarhat töineen ja tulokisineen on annettu meille pakanoille (Room. 11:11–12). Profeetta ei ole. Muutamia palvelijoita Jumala lähettää kyselemään hedelmiä, mutta heille käy yleensä huonosti käreillä ja median julkisissa pieksäjäisissä. Mitä lähemmäksi sadon korjuun ja Jeesuksen paluun hetki tulee, sitä julkeammiksi ja julmemmiksi käyvät Herran seurakunnan vuokraviljelijöiden ja neuvostojen otteet Herran ja hänen sanansa palvelijoita kohtaan. Asioiden kehitys ei yllätä, sillä näin Jeesus sanoi seuraajilleen aina käyvän. Mutta mitä ajattelevat kylväjän työstään ne, jotka ovat vapaat kaikenlaisista Jumalan sanan ja Kristuksen tunnustamisen tähden tulevista vaivoista? Mitä viinitarhan omistaja tekee nyt?

Vertauksen lopuksi Jeesus kirkastaa kuolemaansa lainauksella psalmista (118:22). Jeesukseen on elämän koordinaattiristi asetettava, muutoin on harhailu loputonta. Hän on peruskivi, jonka varassa rakennus kestää. Hän on kulmakivi, joka sitoo seinät ja pitää rakennuksen koossa. Jeesus on huipukivi, joka kokoaa kaiken yhteen. Sille, joka tälle kivelle kaatuu, käy hyvin. Sen, joka tämän kiven hylkää, tuo kivi kerran murskaa.

Keijo Rainerma

Rovasti, Kankaanpään kirkkoherra